

Prosím, pane prezidente, přijmite láskavo moju omluvu a uistenie mojej bezpodmínečnej vernosti a oddanosti.

Dr. Martin Mičura

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. R-2, k. 396. Originál, rukopis.

a – Psáno na hlavičkovém papíře Minister s plnou mocou pro správu Slovenska.

1 – Ministerským předsedou byl Edvard Beneš.

T. G. Masaryk I. Štefánikovi
Lány, 22. února 1922

/92

Lány, dne 22. února 1922.

Vážený pane doktore,

obdržel jsem přepis Vaší ctěné rodiny o pozůstalosti neboštika [!] Milana.¹

Zdá se mi, že se pozůstalost Milanova nesprávně pojímala, alespoň mně Milan nikdy o svých sbírkách nemluvil jako o předmětech takové ceny, že by stačily na vyplnění zvláštního muzea. Ale mohly by být v nějakém muzeu pod jeho jménem zvlášť vystaveny. Podotýkám, že jsem s Milanem nemluvil o tom, co koupil v Japonsku a na Sibiři.

Dále Vám sděluju důvěrně, že jsou různé pohledávky věřitelů Milanových. Pokud do té věci vidím, obnášejí podle dnešní valuty mnohem více než 1 000 000 Kč, a podle všeho se zdá, že takových soukromých pohledávek bude ještě více. Snažil jsem se vše urovnat potichu.

Možná, že Vám někteří pánové, s nimiž jste jednali, neřekli, že znalcové zde pozůstalosti Milanově přikládají mnohem menší cenu, nežli určili znalci cizí. Stalo se to patrně ze šetrnosti, jak já myslím, nemístné.

Konečně podotýkám, že Milan uložil v Tokiu 100 000 rublů, z nichž polovičku určil pro matku, resp. rodinu, a polovici pro markýzu Benzoni. Není ve věci Milanova testamentu, ale v zahraničním ministerstvu u pana Strimpla² je písemné vyjádření, které jsem si vyžádal od pána, jemuž Milan svou vůli ústně přednesl.

Jakmile se min[istr] Beneš vrátí, uložím mu rychlé vyřízení záležitosti, zatím jsem urgoval u zahraničního ministerstva.

S uctivým pozdravem Vaší paní matce

T. G. Masaryk m. p.

MUDr. Igor Štefánik^a

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol T, sign. T 1400/21, k. 60. Opis, strojopis.

a – Pripísano tužkou, nikoliv rukou T. G. Masaryka.

1 – Viz dok. č. 87.

2 – Rozumí se diplomat Ludvík Strimpl.

M. Slávik T. G. Masarykovi
Michalovce, 1. června 1922

/93

Pane Prezidente!

Nížepodpísaný dr. Michal Slávik, na tento čas ešte zemplínský župan,¹ ako občan a nie ako úradník, dovoľujem si Vám predložiť toto

mémorandum:

Po celom Slovensku zúri autonomistické hnutie, u jednotlivých strán (slov[enská] národná strana, u veľmi mnohých zo slov[enskej] ľudovej strany) deje sa to z presvedčenia, u ostatných (všetky maďarské strany a slov[enská] krest[ansko] soc[ialistická] strana) strán ale má to maďarskopolitické úzadie. Isté je i to, že k vzplanutiu tohoto ohňa u strán a jednotlivých stojacích na podstate jednotnosti a nerozdielnosti čs. republiky, prispelo nejasné postupovanie pri vymenovaní úradníkov a krikľavé prípady daktorých úradníkov, ako i plánovitý postup čštenia. Konkrétne prípady uvádzam: na Slovensko vymenovaní boli za sluhov Česi, napriek tomu, že sa uchádzali o tie miesta miestni a osvedčení Slováci. Keď i nemáme mnoho inteligencie národnej, ale už aspoň za sluhov je nás dost a slúžiť už len vieme, veď tisíc rokov sme boli sluhami! Mnohí učitelia a takmer všetci českí úradníci i vo štvrtom roku republiky nenaučili sa ani slova po slovensky. Najdú sa učitelia (Michalovce), ktorí zúmyslne čestia (miesto „tu“ kážu povedať „zde“, miesto mäsa, nôž, koň dajú písať masa, nož, koň), sú profesori (čs. reálne gymn[á]z[ium] v Bratislave), ktorí požadujú, aby všetci Slováci na českej hodine podali len českú prácu, avšak na slovenskej hodine ani jeden Čech nemusí podať slovenskú prácu. Títo vychovávajú tých najzúrivejších autonomistov. Poznám študentov z Myjavy, ktorí vždy boli nositeľmi československej vzájomnosti a ktorí po prevratu dobrovoľne vstúpili do prvého slovenského pluku, a dnes sú fanatickými autonomistami následkom sústavného čštenia zo strany profesorov. V osvetovom odbore v Bratislave verejne bolo hlásané, že „Bratstvi“ neslobodno preložiť do slovenčiny, lebo by práca stratila – vraj – pel.

Pane Prezidente! Nerácte toto brať ako sťažnosť, lež ako úprimný výron zo slovenského a za bezpodmienočnú vzájomnosť bijúceho srdca! Nie som autonomistom, ale predvídam, že takýmto postupovaním časom úplne sa odcudzí slovenská vetev od českej! Pri dobrej vôli dá sa tomuto predísť, a preto navrhujem: